

Prioritet ulaganja 1: Inovativno i konkurentno poslovno i istraživačko okruženje

U ovom su panelu sudjelovali **Marija Rajaković** (Ministarstvo gospodarstva), **Gabrijela Herceg Sarajlić**, (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta), **Dijana Bezjak** (Ministarstvo poduzetništva i obrta), **Ivančica Urh** (Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture), **Želimir Kramarić** (Ministarstvo turizma), dr. sc. **Tome Antičić** (Institut Ruđer Bošković), **Anny Brusić** (Hrvatska udruga poslodavaca), prof.dr.sc. **Stjepan Car** (Institut za elektrotehniku Končar), dipl.ing. **Dragan Jelić** (Centar za tehnološki razvoj – Razvojna agencija BPŽ) i prof.dr.sc. **Ignac Lovrek** (Fakultet elektrotehnike i računarstva).

Na panel raspravi sudjelovalo je ukupno 167 osoba, od čega najveći broj predstavnika poslovnog i znanstveno-istraživačkog sektora, te predstavnika jedinica lokalne i regionalne samouprave i regionalnih razvojnih agencija.

Ministarstvo gospodarstva predstavilo je područje *Jačanje istraživanja i inovacija*. Prezentirani su domaći pokazatelji koji se tiču istraživanja i razvoja (bruto domaći izdaci za istraživanje i razvoj, udio poslovnog sektora u I&R – BERD, i broj patenata) te njihov odnos s europskim projektom. Kao najveća slabost inovacijskog lanca vrijednosti u RH istaknuta je nedovoljna povezanost znanstveno-istraživačkog i poslovnog sektora. Također su izložene mogućnosti financiranja aktivnosti istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija iz Europskog fonda za regionalni razvoj te Europskog socijalnog fonda, a sudionici su upoznati sa Strategijom pametne specijalizacije koja je u izradi, i predstavlja preduvjet za korištenje sredstava strukturnih fondova. Najavljen je uspostavljanje visoko-tehnološke mreže za industriju.

Ministarstvo poduzetništva i obrta predstavilo je područje *Poboljšanja poslovnog okruženja i konkurentnosti*. Nazočni su informirani o identificiranim slabostima u sektoru malog i srednjeg poduzetništva, kao što su nepovoljno poslovno okruženje, nepovoljna investicijska klima, ograničen pristup financiranju i sl. Nakon toga su predstavljeni ciljevi Strategije razvoja poduzetništva te investicijski prioriteti koji će se financirati iz europskih fondova.

Ministarstvo gospodarstva je predstavilo i područje *Poboljšanja dostupnosti i korištenja informacijsko-komunikacijskih tehnologija*. Predstavljeni su domaći pokazatelji razvoja u komunikacijskim tehnologijama te njihov odnos s europskim projektom kao i područja dostupnosti širokopojasnog interneta na razini cijele Hrvatske, a zatim su predstavljena područja ulaganja u razvoj komunikacijskih tehnologija predviđena za naredno razdoblje.

Panelisti su dali svoja viđenja problematike u navedenim sektorima, te je tako **Antičić** (IRB) naglasio da se pruža prilika da znanost radi u službi gospodarstva te da je potrebna promjena mentaliteta u znanstvenoj zajednici dok je **Car** (Institut za elektrotehniku Končar) istaknuo kako se je potrebno koncentrirati na uska područja u znanosti i da ne treba održavati na životu one grane koje su neodržive. **Herceg-Sarajlić** (MZOS) je najavila ulaganja u opremanje (modernizaciju) laboratorija te istaknula kako je znanosti potrebno više obrazovanih mladih znanstvenika.

Lovrek (Fakultet elektrotehnike i računarstva Zagreb) upoznao je s činjenicom da već danas postoji više od 800 poduzeća koja se temelje na visokim tehnologijama i 4500 poduzeća koja se temelje na znanju. Upozorio je na nužnost suradnje znanstvenika i gospodarstva koja se može ostvariti kroz klastere konkurentnosti.

U dijelu rasprave koji se odnosio na razvoj malog i srednjeg poduzetništva **Brusić** (HUP) je naglasila kako jedinstveno europsko tržište istovremeno predstavlja i izazov i priliku, a europske fondove treba iskoristiti naročito da se malim i srednjim poduzetnicima olakša izlazak na međunarodna tržišta. Pri tome je istakla da Hrvatska treba slijediti primjer europskih poduzetnika koji se okreću međunarodnim tržištima kao prilici za poslovanje. Također je napomenula kako kreditiranje treba biti jedna od ključnih aktivnosti te kako je potrebno osmisliti nove metode kreditiranja (mikrokreditiranje). Važnost dostupnosti finansijskih sredstava za male i srednje poduzetnike istaknuo je i **Jelić** (CTR) napomenuvši da je bitno osposobiti poduzetničke potporne institucije za ispunjavanje svih zahtjeva poduzetnika, naročito u pogledu usluga više tehnološke vrijednosti.

Bezjak (MINPO) je detaljno objasnila na koji će način biti raspoređena sredstva dostupna iz europskih fondova u području malog i srednjeg poduzetništva te naglasila kako će jedna od ciljnih skupina biti poduzetnici početnici te kako će se poticati samozapošljavanje. Isto tako istaknula je da će posebna pažnja biti posvećena poduzetničkim potpornim institucijama i naglasila značaj uvođenja finansijskih instrumenata.

Na temu razvoja ICT tehnologija, **Urh** (MPPI) istaknula je kako telekomunikacijski sektor ostvaruje rast ulaganja te kako je uspostavljen dobar regulatorni okvir.

Na pitanje o suradnji s drugim zemljama u području istraživanja i razvoja, odgovoren je da će se suradnja moći ostvariti kroz prekogranične, transnacionalne i međuregionalne programe (Jadransko-jonska inicijativa i dr.) kao i HORIZON 2020 i COSME. U vezi ulaganja u izgradnju objekata za R&D, pojašnjeno je da je što se tiče znanstveno-istraživačke i inovacijske infrastrukture potrebno uspostaviti tematske tehnološke platforme i mapirati postojeće kapacitete i sukladno potrebama poslovnog sektora razvijati novu i unaprijediti postojeću infrastrukturu kao podlogu za istraživanje i razvoj i inovacijske aktivnosti.

Na pitanje hoće li poduzetnicima biti teško doći do sredstava iz fondova EU, odgovoren je da neće biti teško, ali da će prioritet imati projekti usmjereni na razvojne, inovacijske i investicijske potrebe. **Rajaković** (Ministarstvo gospodarstva) su opisana područja koja će biti dostupna za financiranje u novoj Financijskoj perspektivi EU 2014. – 2020. za velika poduzeća te kako su ona ograničena uglavnom na aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija. Za velika poduzeća je naglašeno da će se moći javljati na natječaje javne nabave te da se trebaju pripremiti za nastupanje u konzorcijima.

Postavljeno je i pitanje o mogućnosti plasiranja dobrih inovacija kroz turistički sektor, u vezi čega je predstavnik Ministarstva turizma odgovorio da su novom strategijom definirani i drugi ciljevi turističkog sektora, primjerice nautika, eno-gastro ponuda, kulturni i zdravstveni turizam. Turizam je industrija doživljaja te je potrebno definirati proizvode koje se želi razvijati.